

Poštnina plačana v gotovini.

Naročnina

zašča letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. pošne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 12 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobota, 17. februarja 1935.

ŠTEV. 7

Narodna skupščina razpuščena.

Nove volitve bodo 5. maja.

V sredo, dne 6. februarja je bil
objavljen naslednji ukaz:

V imenu Nj. Vel. kralja Petra II.
po milosti božji in volji naroda kralja
Jugoslavije, so kraljevi namestniki na
predlog notranjega ministra in po za-
slišanju ministrskega sveta na osnovi
člena 32. ustave in §§ 1. in 2. zakona
o volitvah narodnih poslancev za Na-
rodno skupščino sklenili in odločajo:

**Narodna skupščina, izvoljena
dne 8. novembra 1931, se razpušča.**

Volitve narodnih poslancev za
štiriletno skupščinsko dobo (po členu
54. ustave) bodo v vsej kraljevini v
nedeljo, dne 5. maja 1935 po določil-
ih zakona o volitvah narodnih poslan-
cev za Narodno skupščino.

Narodna skupščina, izvoljena dne
5. maja 1935, se sestane k izrednemu
zasedanju na dan 3. junija 1935.

Notranji minister naj izvede ta
ukaz

Pavle, I. r.

Dr. Radenko Stanković, I. r.

Dr. Ivo Perović, I. r.

Minister za notranje zadeve Velja
Popović.

Sledijo podpisi vseh ministrov.

Poslancev bo 370

Volitev narodnih poslancev, raz-
pisane za 5. maj t. l., se bodo vršile
na osnovi volilnega zakona z dne 10.
septembra 1931, spremenjenega in do-
polnjenega z volilnim zakonom z dne
24. marca 1933.

S tem novim zakonom se je šte-
vilo poslancev povišalo od dosedanjih
305 na okroglo 370 poslancev. Od
tega se 368 poslancev voli po mestih,
odnosno srezih, k njim pa pridejo še
nosilci onih državnih kandidatnih list,
ki bodo dobile nad 50.000 glasov.
Poslancev bo torej toliko nad 368,
kolikor bo takih državnih kandidat-
nih list.

Vsako mesto, ki je sedež bano-
vine, vsak srez in vsako mesto, ki
ima nad 100.000 prebivalcev, tudi če
ni sedež banovine, voli v načelu po
enega poslanca. Le šest večjih srezov
med njimi iz naše banovine Maribor
levi breg in Ljubljana-okolica, voli po
dva poslanca. Razen tega voli Beograd,
Zemunom in Pančevom 5 poslan-
cev, Zagreb 4, mesti Ljubljana in Sa-
rajevo pa po dva.

36 volilnih okrožij

Vsa država je razdeljena na 36
volilnih okrožij, dravska banovina na
dve. Volilno okrožje št. 1 obsega
bivšo mariborsko oblast in ima 15
poslancev; volilno okrožje št. 2 ob-
sega bivšo ljubljansko oblast in ima
14 poslancev.

Savska banovina ima volilna
okrožja št. 3 do 9 s skupaj 75 po-
slanci, vrbaska banovina okrožji št.
10 in 11 s skupaj 25 poslanci, pri-
morska banovina okrožji št. 12 in 13
s skupaj 24 poslanci, dravska bano-
vina okrožja št. 14 do 17 s skupaj 39
poslanci, zetska banovina okrožja št.
18 do 27 s skupaj 33 poslanci, dunav-
ska banovina okrožja št. 22 do 27 s
skupaj 52 poslanci, moravska bano-
vina okrožja št. 28 do 31 s skupaj
41 poslanci in vardarska banovina
št. 32 do 35 s skupaj 45 poslanci ter
končno Beograd s 5 poslanci.

Kandidatne liste.

Volitve se vrše po državnih kan-
didatnih listah. Tako listo mora pod-
pisati najmanj po 30 volilcev iz naj-
manj polovice srezov v državi, raz-
deljenih na najmanj šest banovin.
Kandidatna lista mora vsebovati no-
silce ter kandidate in namestnike za

vse sreze v državi. Ista oseba lahko
kandidira največ v treh srezih in to
kot kandidat v dveh srezih, v tretjem
kot namestnik, ali kot kandidat v
enem srezu in v dveh kot namestnik,
ali kot namestnik v treh srezih.

Kandidati in namestniki morajo
državni kandidatni listi priložiti pis-
meno izjavo, ki se glasi: „Podpisani
N. N. izjavljam, da pristajem na to
kandidaturo in se zavežem, da bom
v svojem političnem delovanju varo-
val državno celoto, delal za narodno
edinstvo in da ne bom pristopil k
verskim, plemenskim ali pokrajinskim
strankarsko-političnim družbam.“ Pri-
držki k tej izjavi niso dovoljeni.

V istem srezu, odnosno mestu
je lahko na isti državni kandidatni
listi tudi več kandidatov. Na državni
listi mora kandidirati le kandidat, na
katerega je pristal nosilec liste. Lista
se predloži v potrdilo kasacijskemu
sodišču v Beogradu.

RAZGLED PO SVETU

Pogajanja s sosedo. Med Ju-
goslavijo in Avstrijo se vodijo poga-
janja za uvoz 5000 vagonov jugoslo-
vanske pšenice v Avstrijo po prefe-
rencijalni carini 8 zlatih kron. Jugo-
slavija bi s kompenzacijo dovolila
Avstriji olajšave za nekatere avstrijske
izdelke.

Skrb za mala stanovanja.
Nemčija skrbi za mala stanovanja.
Nemška vlada je dala do sedaj nem-
škimi hišnim posestnikom za popravo
svojih hiš iz za preureditev velikih in
ne oddanih stanovanj v mala stano-
vanja nad 600 mil. mark. Vsa ta dela
bodo veljala okoli 3 milijarde mark.
S tem denarjem bo napravljenih
170.000 novih malih stanovanj.

Dober pojav. Dr. Maček bo
nosilec državne liste, ki jo bodo se-
stavili bivši člani Davidovičove demo-
kratske stranke, srbski zemljoradniki
in hrvatski radičevci. Tako poroča
Havasov dopisnik iz Beograda.

Narodna stranka. Odbor Jugo-
slovenske narod. stranke je sklenil, da
nastopi pri volitvah samostojno. No-
silec državne liste bo dr. Hodžar.

**Odmev o razpustu skupščine
v inozemstvu.** Avstrijski „Wiener
Zeitung“ komentira razpust skupščine
ter pravi, da je namera gospoda Jev-
tića, da vodi miroljubno politiko ne
samo na zunaj, temveč tudi na zno-
traj. Zato povdarja zlasti gospodarska
vprašanja, da tako ublaži notrajna
politična nasprotstva.

**Politična borba na Madjar-
skem.** Med Ekartom in Gömböšem
se vodi vedno bolj ostra borba za-
radi nadaljnje smeri madžarske zunajne
politike. Tudi Betlehem ni zadovoljen

s sedanjo madžarsko zunajno politiko
in zahteva zблиžanje z zapadnimi vele-
silami. Avdiencije pri Hortiju so za-
radi teh nesoglasij v madžarski poli-
tiki vedno bolj pogoste in množe se
glasovi o skorajšnjem padcu Gömbö-
ševe vlade.

Nemčija in vzhodni pakt.
Nemčija se ne nepriključuje vshodnem
paktu. Pri podunavskem paktu bi
Nemčija sodelovala, če se zlasti Ita-
lija obveže, da se v notrajne razmere
drugih držav ne bo vmeševala. K le-
talskemu sporazumu bi pristopila
Nemčija le pod pogojem popolne
enakopravnosti v letalstvu s Francijo.
Za povratek v Društvo narodov bi se
moralo spremeniti nekateri statuti. —
Pred nekaj dnevi je nemški minister
za propagando Goebbels napovedal
skorajšnji pohod Nemčije na vzhod
in jugozapad: Memel in Avstrija. No-
bena sila, je izjavil, ne bo preprečila
nemških pravičnih zahtev, ker v Evropi
je možna samo ena nemška država.
Nemci so pripravljene tudi na borbo,
če bi hotel kdo drugi zasesti Avstrijo.

**Vojna med Abesinijo in Ita-
lijo?** Italija je radi incidentov v abe-
sinsko-somalijskem predelu mobilizi-
rala 19. in 29. divizijo, ki sta zdaj
pod zastavami. Abesinija stoji pred
italjanskim ultimatom. Britanski po-
slanik, ki je bil večkrat gost pri abe-
sinskem cesarju, priporoča abesinski
vladi zmernost. Italjani so se odločili
napraviti konec sedanjim razmeram z
obsežno vojaško operacijo. Tudi mi
bi jim radi priporočali zmernost, ki
je ravno pri njih zelo potrebna.

V Avstriji se bojijo novega
udarca od strani narodnih socializmov.

Njabolj razburjeni so na Dunaju, ker
so našli bombo, izpostavljeno pred
javnim poslopjem. Tudi komunisti in
socialisti so začeli zopet z močno
propagando. Oblasti so zaprle že
preko 20 ljudi. Mnoge hišne preiskave
so odkrile veliko množino protidržavnih
letakov. Izgleda, da je vse to v zvezi
s strahom, da bi socialisti in komu-
nisti proslavili obletnico lanskih kr-
vavih dogodkov z novo nasilno akcijo.
— V Innsbrucku so obsodili na smrt
na vešalih Maksa Milda in njegovo
gospodinjjo H. Idegardo Grössl, ker sta
pripravljala bombni atentat. To je
prvi primer, da je v Avstriji obsojena
ženska na smrt.

Na Angleškem se že več časa
pojaviš zahteve po povečanju zrač-
nega brodogoja. Anglija naj bi dobila
vsaj tekom dveh let največjo zračno
silo, kar zahteva njen poseben polo-
žaj za sigurno obrambo svojih inte-
resov. Angleži imajo tudi vedno več
skrbi za svoje tihomorske posesti, kjer
se Japonska bolj in bolj utrjuje. Ja-
ponska je v zadnjem času pokupila
polno trgovskih in vojnih ladij, kar je
angleški strah še povečalo. Zato se
sedaj Angleži trudijo, da bi ohranili
v Evropi mir ter bi imeli s tem proste
roke na vzhodu.

Strahotne številke. Pomožni
odbor za lajšanje bede v Ženevi je
izdal poročilo za l. 1933. V tem letu
je umrlo za lakoto na vsem svetu
2.300.000 ljudi. Skoraj en milijon ljudi
pa se je radi bede samo usmrtilo. V
istem času pa so uničili radi slabe
trgovine 568.000 vagonov pšenice,
144.000 vagonov riža, 267.000 vreč
kave in 2.500.000 kg sladkorja. S te-
mi živili bi se lahko ohranilo pri živ-
ljenju vsaj 1.540.009 ljudi.

Med Ameriko in Rusijo so se
prijateljski odnošaji precej ohladili.
Ko so svoječasno sklepali trgovski
dogovor, je obljubil ruski poslanik,
da bo Rusija plačala Ameriki tudi
carske dolgove. Vse to pa je bila sa-
mo premissijena taktika, kajti sedaj
noče več sovjetska vlada o tem nič
slišati. Poleg tega pa se je v Ameriki
začela širiti boljševiska propaganda.
Zgrabili so baje več vohunov, ki so
bili plačani z ruskim denarjem. Ame-
rika je že odpoklicala iz Moskve vo-
jaškega in pomorskega atašeja ter
generalnega konzula, ker nimajo v
Rusiji več kaj iskati.

Protij podjetju Bat'a. V Beo-
gradu so pred dnevi zborovali zastop-
niki naše čevljarke in usnjarske obrti;
zbrani so bili zastopniki iz vseh kra-
jev Jugoslavije. Na zborovanju se je

razvila živahna debata. Končno so zborovalci sprejeli resolucijo, ki prosi vlado, naj vzame v pretres položaj naših obrtnikov in naj onemogoči Ba'i delovanje ter prizna prednost sinovom domače zemlje.

V Goričanah pri Škofji Loki se je pretečeni teden zgodila nesreča. Neka trdka gradi tam velik most iz betona. Ko pa so odstranjevali leseno ogrodje, se je veliki lok nenadoma zrušil. Pri nesreči so bile 4 osebe ranjene. Pravega vzroka nesreče še niso našli, vendar menijo strokovnjaki, da je vzrok nekvalificirano nadzorstvo pri gradnji.

Imenovanje pri Narodni banki. Za guvernerja narodne banke je imenovan dr. Milan Radosavljevič, glavni tajnik beograjske borze, kateri velja kot izvrsten poznavalec valutnih in kreditnih vprašanj in je znan kot intimen sodelavec sedajnega finančnega ministra dr. Stojadinovića.

Dr. Dinko Puc, novi ban dravske banovine.

V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. je bil z ukazom kraljevih namestnikov imenovan za bana dravske banovine dr. Dinko Puc, župan ljubljanski.

Ker je postal Dr. Marušič Drago minister za socialno politiko in narodno zdravje, je ostalo mesto bana dravske banovine prazno. To mesto je poverilo Veličanstvo dr. Dinko Pucu.

Dr. Marušič Drago, moč velikega obzorja in poln dela za malega človeka, zlasti za Prekmurca, ali „najmlajšega Benjamina,“ kakor nas je sam imenoval. Njegovih simpatij smo bili vedno deležni, pravtako njegove pomoči. Malokatera prošnja je bila iz njegovega najvišjega državnega položaja zavržena.

To je bil dostojanstvenik, človek in prijatelj vsem, ki so ljubili domovino.

Novi ban je Ljubljančan. Rodil se je leta 1879. Po končani gimnaziji, je šel študirat pravo. Kot doktor prava, je bil promoviran na Dunaju. Po končanih študijah je šel v Gorico za koncipijenta. Tu se je vrgel z vso silo na narodno delo. Danes, ko to pišemo, ga vidimo pred seboj v tisti mladeniški dobi, ko je hodil od veselice do veselice in vžigal s temperamentnim govorom v Primorju in obmejnih krajih ogenj za slovansko stvar.

Po končani vojski je otvoril v Ljubljani odvetniško pisarno. Ne bomo popisovali vsega, kar je dobrega storil in s čim se je pečal, le to moremo pribiti, da je bil član Narodnega sveta v Ljubljani in je zasedal taka mesta, ki so bila najodgovornejša.

Glavno svoje delo pa je posvetil borbi za Primorje. Kot takega borca za to ozemlje ga najdemo še sedaj.

Od leta 1924. je bil župan naše slovenske prestolice. In to ni malo, zlasti ne v današnjih razmerah, ko je težko vsem ugoditi.

Od našega novega bana mnogo pričakujemo. Pričakujemo vse one simpatije, kakor nam jih izkazal njegov prednik. Še posebej pa pričakujemo od obmejnega borca podpore mi Prekmurci, ki tvorimo enako utrdbo proti naši sosedli.

Dne 10. februarja je sprejel novega bana g. predsednik vlade v Beogradu in ga zaprisegel.

Objava.

Naznanjamo cenj. občinstvu, da smo vsled družinskih razmer sklenili, našo trgovino s 14. februarjem 1935 likvidirati.

Pri tej priliki se najiskreneje zahvaljujemo vsem našim cenj. odjemalcem za napram nas dosedaj izkazano naklonjenost.

Murska Sobota, 14. 2. 1935.

A. FÜRST IN SIN,
v likvidaciji.

Novi gospodarski ukrepi vlade.

Vlada gospoda Jevtića se je lotila reševanja gospodarskih vprašanj. Napake, ki so se doslej godile, zlasti one v davčni službi, je potrebno odpraviti. Da se bo to zgodilo, je že velikega pomena izjava vlade, da hoče sodelovati z gospodarskimi organizacijami. Nova kreditna politika pri Narodni banki, znižanje obrestne mere, koncentracija državnih denarnih zavodov, so koraki, ki obetajo naši javnosti mnogo dobrega, zlasti za normalizacijo razmer na našem denarnem trgu. Posledica tega je bil dvig tečajju naših državnih papirjev. Poleg tega je izdala vlada uredbo o javnih delih, ki bodo zboljšala gospodarsko življenje. Kakor je izjavil finančni minister no-

vinarjem, bo vlada s polnim razmahom izvajala svoj gospodarski program. Izdani sta že bili dve uredbi o znižanju zemljiškega davka, kar bo olajšalo položaj našega kmeta. Črta se § 1 Zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 25. 3. 1932, ker se je izkazal kot škodljiv. Ker so cene kmetijskih pridelkov padle, je potrebno, da se tudi v letu 1935. ohrani izjemoma nižja stopnja osnovne zemljarine namesto 12% od katastrskega čistega dohodka na 10% kar pa še ne zadostuje. Od katastrskega čistega dohodka se bo računala osnova dohodka za njive in vinograde z vrednostjo, znižano za 20%. Na ta način je katastrski dohodek znižan za eno 1/5.

Da se obnovi narodno gospodarstvo, se pooblašča gradbeni in prometni minister, da pričneta z javnimi deli. Gradbeni minister naj zgradi velike ceste z zvezo gospodarskih središč s Primorjem, prometni minister pa naj spopolni železniške proge in zgradi nove, da se zveže tudi tiste kraje, ki so bili doslej brez železniške zveze.

Za financiranje teh gradenj, določenih v členu I. te uredbe, izda finančni minister v dveh letih eno milijardo dinarjev srednje-ročne državne obveznice z določeno obrestno mero z rokom od 5 do 10 let.

Volilne kombinacije.

Kakor poroča „Politika“ lahko z gotovostjo računamo, da bo nastopila vlada pri volitvah s samostojno listo, katere nosilec bi bil ministerski predsednik Jevtić.

Na drugi strani se pripravljajo enotni blok, vsaj tako pravijo, med Dr. Korošcem in nekdanjimi radikali.

Krvav zločin v Nunski grabi pri Ljutomeru.

V Nunski grabi pri Ljutomeru se je izvršil dne 11. febr. krvav zločin, katerega žrtvi sta postala 56 letni pos. Jakob Vrhovnik in njegova žena Neža. Našli so ju poleg listnjaka, oba krvava. Jakob je ležal pod snegom mrtev, ženo pa so prepeljali v Preseko, kjer se bori s smrtjo.

Snežni viharji v naši državi.

Kakor poročajo listi, je zavladal po celi državi hud mraz. 11. februarja je kazal toplomer v Prekmurju 16° C. Poleg mraza pa divjajo ponekod tudi snežni zameti, ki so prekinili železniški promet. Tako je prekinjen železniški promet na progi Paračin—Vir in Goštivar—Ohrid. Ustavljen je tudi promet med postajama Gračac in Knin na progi Ogulin—Split.

Benciska eksplozija v Gor. Radgoni.

G. Stanko Semenič je imel v garaži v popravilu tovorni avto, kjer

je nadomeščal šofer Stanek neke dele. Ker je huda zima, je grel olje v majhni železni peči. V garaži se je nahajalo poleg avtomobila in goreče peči tudi 250 litrov bencina. Ko se je vrnil od večerje v garažo, je iz peči žvignil ogenj in povzročil eksplozijo. Šofer je bil takoj kot goreča baklja. Odpeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Novo lokomotive na progi Zagreb—Varaždin.

Kakor poročajo, bodo stopile v promet na progi Zagreb—Varaždin nove lokomotive, ki bodo precej skrajšale potovanje. Poskušnje so dokazale, da se bode pridobilo na času na tej progi z novimi lokomotivami za celi 2 uri. Radi ostalih zvez bo treba čakati na udobnejšo vožnjo iz Čakovca v Zagreb do 15. maja.

V boju proti tuberkulozi.

Statistika izkazuje, da je v Mariboru umrlo v času od 1. januarja 1929 do konca 1933. leta 330 oseb na sušici. Med temi je bilo 47 otrok do 10 let starih, 33 mladeničev v starosti 20 let, 86 v starosti 30 let, 43 do 40, 49 v starosti 50 let, 29 v starosti 60 let, 24 v starosti 70 let in 9 oseb preko 70 let. Največ od teh jetičnih je pripadalo delavskemu sloju. Fond Protituberkulozne lige je znašal ob koncu januarja 152 875 Din.

Našička delniška družba oškodovala našo državo za ogromne zneske.

Ta delniška družba, ki ima svojo centralo v Ženevi in predstavlja največjo lesno podjetje v Evropi ter dela s kapitalom raznih držav, ima v Jugoslaviji glavni del svojih žag, gozdov in tvornic. Njene tvornice in žage predstavljajo samo v Jugoslaviji vrednost 1.5 milijarde dinarjev. Proti tej družbi se je uvedlo sodno postopanje, ker so njeni funkcionarji oškodovali našo državo za ogromno vsoto.

Posebni vlak za zasebnika.

Dne 11. febr. se je zgodil pri direkciji drž. železnic v Ljubljani prvič primer, da si je zasebnik naročil poseben vlak. Posestnik Janez Martinčič iz Cerknice je hudo obolet. Po zdravnikovem nasvetu bi se moral bolnik takoj odpraviti v Ljubljano k operaciji.

Ko so pripeljali bolnika na postajo v Rakek, je vlak že odpihal. Raditega je Martinčič naročil poseben vlak, obstoječ iz lokomotive in enega vagona I. razreda. Med vožnjo pa so popustile bolečine. V bolnici so ugotovili, da operacija ni potrebna. Za poseben vlak bo moral plačati 5 do 7000 Din.

ŠOLA IN DOM

O vzgoji.

(Nadaljevanje.)

7. Talentov pravzaprav običajno ni, kajti do genialnih rezultatov pridejo samo pridni in marljivi ljudje. Pravijo da je v najgenialnejšem človeku le 2% posebne nadarjenosti, 98% pa marljivosti. Ako pa je treba le marljivosti in vaje, potem je prilično vseeno, na čem si urimo duha, dobro je, če to moremo uporabiti tudi v praktičnem življenju, vendar rabimo za vežbanje duha tudi takih predmetov, ki jih pozneje v življenju ne bomo rabili, enako, kakor se uri telovadec na telovadnem orodju v telovadnici, da je gibčen v naravi, kjer

pač nikjer ne najdemo telovadnega orodja.

8. Delovna šola hoče ravno urediti in bistriti duha s tem, da učenec sam sodeluje in ne uči vsega na pamet, kakor je enako poučeval že v starem veku modrijan Sokrates. Tudi v šoli mora otrok uživati predmete in se mu ne sme uživanje kratiti, čeprav je v šoli to res težko doseči. Lepoto celotne snovi mora pa zajeti učenec v miru domačoga zatišja, v okolju, ki mu poglobitev v umetnino omogoča, kakor je zahteval nekoč Machiavelli, da je treba pesnike čitati v svečanem oblačilu, ko se ti duša zbere kakor k moliti.

9. Ne radi predpisov in zahtev šole in učitelja se mora učenec toliko

učiti, marveč radi vedno večjih zahtev, ki jih stavi življenje. Učenec stavi take zahteve radi svojega napredka v življenju danes, ko živimo stoletje otroka.

10. Dober učitelj stremi za najboljšim, se vedno izpopolnjuje, da bi dosegel kar največje uspehe, je umetnik, ki hoče k popolnosti, a je nikoli doseči ne more, ker najvišja umetnost ni dosegljiva, kajti Bog je pokazal umetniku ideal, poti do tja mu pa ni razkril. Največja učitelja otroku pa sta oče in mati, kajti poleg učiteljevih službenih dolžnosti za vzgojo otrok imata še človeške: Njima v srce je Bog usadil največjo ljubezen do otroka, dal jima je pravice, s pravica-

mi pa tudi dolžnosti. Zato, dobri starši,

ne smatrajte svojih otrok za malike, ki jim morate služiti, ne za lutke, s katerimi se smete igrati,

ne za automate, ki jih morete poljubno navijati,

ne za angelje, ki imajo zgolj vrline,

ne za grešnike, nad katerimi lahko stresate svojo jezo,

ne za luksuz, ki le stane, marveč, za majhne ljudi, ki jim morate biti zvezda vodnica k dobremu in

za sobojevnike, ki vam naj ostanejo zvesti tovariši in prijatelji za vse življenje. (Konec)

Proda se ena prenosna lesena hiša ameriškega sistema z dvema lokaloma. Ogleda se jo lahko v Nemčavcih. Na željo kupca se hišo lahko prenese na njegovo zemljišče. Ceno se izve v občinskem uradu v Martjancih.

Iščem spretno in pošteno deklo, sposobno za domača dela. Oglasiti se je na P. Šč. (Švajcarija) pri M. Soboti.

Proda se pri Picku Jožefu v Ivanjih čebelnjak z 22 praznimi panji Boconadjevega sistema. Vse je v dobrem stanju. Proda se jako poceni, eventualno v zameno z medom.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Plačevanje taks na račune.

Finančni minister je izdal, zaradi pretirane kontrole nekaterih organov finančne uprave pri plačevanju taks na račune nova in davno potrebna navodila vsem davčnim upravam, ki so naslednja:

„Podobno kakor pri izvajanju § 7 davčne novele z dne 13. II. 1934, tako je tudi izvajanje predpisov tar. post. 34 taksne tarife (to je taksa na račune, note in poročila) povzročilo v vseh naših gospodarskih krogih nezadovoljstvo in proteste, zaradi česar je prišlo do nezaželenih konfliktov med kontrolnimi organi na eni in trgovci ter obrtniki na drugi strani. Način kako se je kontroliralo plačevanje teh taks, je oviral normalni promet v trgovinah in delavnicah v tej meri, da je bil v mnogih primerih promet ogrožen, zavezanci na plačilo te takse pa so se dostikrat kaznovali brez stvarnega razloga. Čeprav te kazni niso ostale v veljavi v pritožbenem postopku, so vendar napravile škodo trgovcem in obrtnikom in s tem vsemu gospodarstvu.

Da bi se te neprilike vsled pretiranega uporabljanja teh predpisov odpravile, je izdalo finančno ministrstvo pojasnilo, s katerim se natančno v mejah zakonskih predpisov tar. post. 34. določa, kdo je dolžan izdajati račune o svojem prometu in plačati takso; kdaj in v katerih primerih se ta taksa ne plača, ker je že plačana taksa na osnovni račun.

Prav tako je s tem pojasnilom omejena kontrola za plačilo te takse na razumno in zakonito mero, da se v bodoče ne bo več dogajalo, da bi se oblegali vstopi v poslovalnice v namenu, da se ugotovi, če ima vsak nakupovalec, ki prihaja iz trgovine, kolkovan račun o nakupljenem blagu. Široki sloji nakupovalcev ne bodo več izstavljeni neprijetnostim, kakor se je to doslej dostikrat dogajalo.

Trgovcem in obrtnikom ter vsem privrednikom je dolžnost, da sami izvršujejo zakonske predpise in pobirajo predpisano takso ter se s tem izognejo neprijetnostim vsled ostrosti zakona, ker se bo povsod, kjer bi se ugotovilo neizvrševanje zakonskih predpisov, postopalo strogo po zakonu.

Po tem splošnem pojasnilu, ki daje vsem pritožbam trgovcev in obrtnikov popolno zadoščenje, pravi razpis finančnega ministrstva dalje:

„Kontrola za uporabo predpisov iz tar. post. 34 taksne tarife je v mnogih primerih v prizadevanju čim bolj-ših fiskalnih uspehov prekoračila zakonski okvir.

1. točka tar. post. 34 jasno predpisuje, da podležejo taksi tudi vsi računi, ki jih izdajo trgovci ali obrtniki med seboj ali drugim osebam o terjatvah ali naročilih, ki izhajajo iz njihovega posla brez razlike, če so v njih potrjena plačila, če so podpisana ali ne, kakor tudi o potroških in izdatkih za izdajanje sob v hotelih, restoranih, gostilnah, kavarnah, ljudskih kuhinjah ter v vseh lokalih, v katerih se prodajajo pijače in jedila, če ti računi znašajo 20 Din in več.

Opomba 2. tar. post. 34. določa, da je izdajanje računov in not itd. o terjatvah, naročilih in potroških, omenjenih v toč. 1. tar. post. 34 obvezno za vsakogar, kar pomeni, da morajo te račune izdajati vsi trgovci, obrtniki, vsi lastniki hotelov, restoranol in gostiln itd. o vseh zneskih, ki znašajo 20 in več dinarjev in ki jih pobirajo na podlagi svojega posla, t. j. storjenega prometa v obratih in pri svojem poslovanju.

Na podlagi tega in čl. 43 zakona o taksah daje davčni oddelek finančnega ministrstva to pojasnilo:

1. Račune izdajati so zavezani v smislu 2. opombe in točke 1. tar. post. 34 taksne tarife vsi trgovci, obrtniki in lastniki hotelov, kavarn itd. V smislu zakona obsega zaveza izdajanja računov vsak promet blaga, če ga opravljajo navedene osebe, torej vse predmete industrije, obrta, trgovine in vseh drugih gospodarskih panog.

2. Uporaba državnih monopolnih računov je neobvezna in dovoljeno je, da imajo zavezanci tudi svoje račune, ki jih kolkujejo s predpisanim kolkom in predložijo davčni upravi v uničenje. Poleg tega sme z dovoljenjem finančne direkcije zavezanec tudi sam kolkovati in uničevati kolke na izdanih računih, vendar pa je v tem primeru dolžan, da do 10. dne vsakega meseca prijavi davčni upravi število izdanih računov in znesek plačane takse, kar je potrebno zaradi evidence o gibanju te takse.

3. Z zakonom ni določeno kdo plača takso na računu. To je prepuščeno konkretnim razmeram kraja, časa in prometa. Glavno je, da se račun-ska taksa plača, za neplačano takso pa je po zakonu odgovoren ne samo oni, ki je izdal račun, temveč tudi tisti, pri katerem se najde nekolkovan račun (čl. 51. taksnega zakona).

4. Prestopek v smislu 3. opombe tar. post. 34 je, če se ugotovi in dokaže, da prodajalec v enem ali več primerih ni izdal računa in za to kršitev predpisa odgovarja oni, ki je zavezan izdajati račun. V nobenem primeru se ne more naprtiti zavezancu krivda, ker ni izdal dovolj računov z ozirom na promet v svojem obratu, ker sklepanja o številu računov, ki bi se morali izdati, ne morejo biti po zakonu podlaga za izterjanje kazni.

5. Računi o prodanih monopol-skih predmetih ne podleže taksi po tar. post. 34.

6. Če se izstavljeni in kolkovani računi pri izdaji sploh ne plačajo ali ne v celoti, potem pozneje izvršena plačila po tem istom računu ne podleže nikakoli taksi.

7. Ravno tako ne podleže taksi trgovska pisma, s katerimi se potrjujejo knjiženja posameznih zneskov, ki so jih poslali dolžniki za plačilo neplačanih, a izstavljenih kolkovanih računov, ki izhajajo iz njih medsebojnega poslovanja. Če pa se pošiljajo izvodi po tekočem računu, potem podleže taksi iz tar. post. 34.

8. Če se izda blago po pismeni pogodbi na obroke ter dolžnik od-

plačuje dolg mesečno ali v drugih dogovorjenih rokih, potem se za odplačila takšnega dolga, ki izhaja iz nabave blaga na obroke, mora plačati taksa po tar. post. 33. taksne tarife, ker se pismena pogodba smatra za pogodbo o kupoprodaji in če se z osebnim potrdilom potrjuje prejem denarja iz te pogodbe, potem se plača taksa po tar. post. 33.

9. Začasne priznanice in poročila trgovskih potnikov, ki jih izdajajo kupci o prejemu denarja, odnosno obveščajo kupca o prejetih zneskih na račun dolga, ne podleže taksi, ker se bodo nadomestile s potrdilom oziroma poročilom tvrdke, katero potnik zastopa in na te listine se bodo uporabljala določila po točkah 7. in 8. tega pojasnila.

10. Taksi na račune po tar. post. 34. ne podleži prodaja osnovnih kmetijskih pridelkov, če jih prodaja kmetovalec sam. Če pa jih prodajajo posestniki ali kmetijske zadruge, morajo za vsako tako izdajati kolkovane račune po tar. post. 34.

11. Vse nabavljalne zadruge so dolžne, da izdajajo kolkovane račune o prodaji blaga zadržnikom. Prav tako podleže taksni račun, ki jih izdajajo samoupravna telesa občanom o potrošnji in plačilu raznih odškodnin (za vodo, električni tok, kanalizacijo in podobno).

12. Plačilo takse po tar. post. 34 se morajo kontrolirati na razumen način in ne dovoliti, da kontrolni organi pri izvajanju službe prekoračijo dovoljene mere in da ogrožajo osebno svobodo državljanov, ustavljajoč jih na ulici in zahtevajoč od njih račune, o kupljenem blagu. Kontrola se more gibati v pametnih mejah, vendar pa mora biti učinkovita in nepodkupna. Kontrola se mora izvajati nad izdajatelji računov in ne nad vsemi državljani Jugoslavije. V ta namen je kontrolnim organom dovoljeno, da od časa do časa gredo v poslovne prostore zavezancev za izdajanje računov, da osebno kontrolirajo izdajanje računov, da se tudi naravnost obrnejo na kupce, ki se trenutno nahajajo v trgovini ter se informirajo, če so prejeli račun o kupljenem blagu. Ne more pa se dovoliti zastavljanje vhodov in izhodov iz obratov in ustavljanje na cesti mirnega prebivalstva z namenom, da se dožene, če so prejeli račune o nabavljenem kupljenem blagu.

13. Na zavezance za izdajanje računov je treba vplivati v prvi vrsti z dobro besedo opomniti, da morajo imeti neprijetnosti, če ne izvršujejo zakonskih predpisov, ne pa postopati sirovo in žaljivo, ker se s tem doseže le nasproten učinek. Postopanje f-

nančnih organov mora biti res dostojanstveno, toda vedno tudi ločno, da ne pušča nobene sle nekulturnosti, a tudi ne slabosti radi uporabe zakona ne more nobenega pogajanja.

14. Davčne uprave ne bodo bodoče prodajale monopolskih nov neposredno potrošniku, temveč po pooblaščenih maloprodajalcih.

15. Davčne uprave morajo mesec pošiljati finančnim direktorjem pregledne oplačani taksi po tar. post. 34. ter posebej poročilo o plačilih taks v prejšnjem mesecu, katero poročilo se mora pošiljati kakor običaj. Finančne direkcije sestavijo sečne pregledne za vse svoje področje ter jih pošljejo davčnemu oddelku radi evidence o gibanju dohodov od te takse.

16. S tem razpisom se razveljavljajo vsi dosedanja predpisi, ki nasprotujejo.

Tržne cene:

Žitni trg.

Novi Sad. Pšenica bač. po in slav. Din 129-131, srom in 127-129, ban. 124-129, rž. bač. do 122.50, koruza bač. srem. 70, ban. 67-68, moka bač. in ban. Ogg 197.50-220, št. 2 177.50-180, št. 5 157.50-180, št. 6 140-150, št. 7 115-120, št. 8 87.50-90, otrobi bač. in srem. 82-84, 81-83.

Živina.

Mariborski svinski sejem februarja. Pripeljanih je bilo 55 s katerih cene so bile sledeče: M prašiči 7 do 9 tednov stari ko Din 140-160, 3 do 4 mesece 200-220, 5 do 7 mesecev 300-350, 10 mesecev 400-450, 1 leto 500-650, 1 kg žive teže teže 4-5, m 650 do 850 Din. Prodalo se 26 svinj.

Z majhnim denarjem si obvarjete zdravje

S črevlji v sneg in blato samo Din 99, 79,

Snežke samo Din 69, 49,

Tople nogavice samo Din 7, 9, 12,

„BAT'A“ MURSKA SOBOTA

Občinski uradi, trgovci, obrtniki itd. **POZOR!**

Dospeli so najnovejši modeli pisalnih strojev

TRIUMPH

cena znižana 5 letno jamstvo

Prevzamem stare stroje v popravilo ali pa iste vzamem v račun za nove.

ŠTIVAN ERNEST tehnična trgovina
MURSKA SOBOTA

Še nekoliko živalskih strojev za šivilje, krojače in čevljarje po niski ceni.

HITITE